

інших напрямів кластерної політики. Відтак досвід країн ЄС у реалізації кластерної політики може бути основою для розвитку регіонів України, формування міцних зв'язки між підприємствами, наукою й органами влади та розбудови економіки країни.

Література

1. Національна програма кластерного розвитку до 2027. URL: <https://mautic.appau.org.ua/asset/166:proekt-nacprogrami-klasterного-rozvitku-do-2025-v1pdf>.
2. European Commission. Cluster policy. URL: https://single-market-economy.ec.europa.eu/industry/strategy/cluster-policy_en.
3. Cluster Excellence Denmark. URL: <https://clusterexcellencedenmark.dk/the-danish-clusters/denmarks-13-national-clusters/?lang=en>.
4. Odense Robotics. URL: <https://www.odenserobotics.dk/hubs/>
5. Steve Crowe. Denmark launches Odense Robotics StartUp Fund. 17.11.2022. URL: <https://www.therobotreport.com/denmark-launches-odense-robotics-startup-fund/>

УДК 332.146 (477)

Козут А. Л., аспірант

Київський національний університет технологій та дизайну

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Смарт-спеціалізація є важливим інструментом для післявоєнного відновлення економіки України, оскільки дозволяє фокусуватися на конкретних галузях, в яких країна має переваги. Смарт-спеціалізація за визначенням Організації економічного співробітництва та розвитку – це «промислова та інноваційна структура для регіональної економіки, яка має на меті проілюструвати, як державна політика, базові умови, а особливо політика дослідження та розвитку, інвестицій в інновації можуть впливати на економічну, науково-технічну спеціалізацію регіону і, як наслідок, на його продуктивність, конкурентоспроможність та економічне зростання» [3]. Зарубіжний досвід свідчить про те, що створення нормативно-правової бази для смарт-спеціалізації є ключовим елементом її успішності. Такі бази містять відповідні законодавчі та правові норми, які забезпечують фінансування та регулюють діяльність галузі [1, с. 29].

Одним із найважливіших елементів нормативно-правової бази для смарт-спеціалізації є система моніторингу та оцінки результатів. За допомогою такої системи можна визначити ефективність заходів, вжити необхідні корективи та забезпечити розвиток галузі відповідно до потреб ринку та суспільства. Окрім того, важливим аспектом створення нормативно-правової бази є забезпечення рівних умов для всіх учасників ринку, в тому числі малих та середніх підприємств. Такі заходи допоможуть підтримати конкурентоспроможність вітчизняних виробників та збільшити їхню участь на міжнародних ринках.

Застосування зарубіжного досвіду при створенні нормативно-правової бази для смарт-спеціалізації в Україні дозволить зменшити час та витрати на її розробку та впровадження. Це забезпечить швидше відновлення економіки та забезпечення сталого розвитку країни [2]. Важливим етапом створення нормативно-правової бази є визначення критеріїв вибору напрямків смарт-спеціалізації. Такі критерії повинні бути об'єктивними, заснованими на відповідних дослідженнях та аналізах, щоб забезпечити оптимальний вибір напрямків розвитку. Успішні приклади створення нормативно-правової бази для смарт-спеціалізації існують в країнах Європейського Союзу, таких як Іспанія та Італія. Вони дозволили забезпечити стійкий розвиток галузей, які мають переваги в цих країнах [5]. Залучення відповідних експертів та зацікавлених сторін у

процес розробки нормативно-правової бази є важливим аспектом її успішності. Такий підхід дозволить враховувати потреби та інтереси різних сторін та забезпечити більш широку підтримку проєкту, враховуючи зарубіжний досвід та адаптування його під умови післявоєнного часу із залученням вітчизняних експертів, бізнесу та влади. Така система дозволить вчасно виявляти проблеми та недоліки, які виникають у процесі впровадження нормативно-правової бази та вчасно приймати заходи для їх вирішення [2].

Для успішної реалізації проєкту зі створення нормативно-правової бази для смарт-спеціалізації в Україні необхідна підтримка з боку міжнародних партнерів та інвесторів. Залучення зовнішнього фінансування та експертизи допоможе забезпечити швидше та якісніше впровадження проєкту, забезпечити залучення нових технологій та інновацій. У зв'язку з тим, що створення нормативно-правової бази для смарт-спеціалізації в Україні пов'язано з реформуванням деяких галузей економіки, важливим є забезпечення соціальної підтримки для тих, хто може втратити роботу через ці реформи та зменшити ризик соціальної напруги [3].

Досвід зарубіжних вчених та українських експертів є надзвичайно важливим джерелом інформації для розробки нормативно-правової бази для смарт-спеціалізації в Україні. Необхідно систематизувати та аналізувати ці матеріали, зокрема здійснити порівняльний аналіз зарубіжного досвіду та визначити можливість його застосування в умовах України. Відповідне фінансування проєкту та підтримка з боку держави, бізнесу та міжнародних партнерів є ключовими чинниками успішної реалізації проєкту. Таким чином, створення нормативно-правової бази для смарт-спеціалізації на основі зарубіжного досвіду є надзвичайно важливим завданням для післявоєнного відновлення України. Успішна реалізація проєкту допоможе створити привабливі умови для інвесторів та бізнесу, підвищити конкурентоспроможність української економіки та забезпечити післявоєнне відновлення країни.

Література

1. Територіальний розвиток і регіональна політика. Стимулювання розвитку регіонів на засадах смарт-спеціалізації: бар'єри та механізми імплементації: наукова доповідь. Наук. ред. д.е.н., проф. І. З. Сторонянська. Львів: ІРД НАНУ, 2021. 155 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»). URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20210034.pdf>.
2. Формування "розумної спеціалізації" в економіці України: колективна монографія. Єгоров І. Ю., Бажал Ю. М., Хаустов В. К., Черненко С. М. та ін. За ред.: чл.-кор. НАНУ І. Ю. Єгорова; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Київ, 2020. 278 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/mg/331.pdf>.
3. Ліквідація збиткових підприємств: що потрібно, аби українські шахти вижили. URL: <https://economics.segodnya.ua/ua/economics/enews/likvidaciya-ubytochnyh-predpriyatij-cto-nuzhno-ctoby-ukrainskie-shahty-vyzhili-1406832.html>.
4. Олешко А. А., Шацька З. Я., Ровнягін О. В. SMART-спеціалізація України в перспективі післявоєнного відновлення економіки. *Ефективна економіка*. 2022. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10286>.
5. Смарт-спеціалізація в Україні: чому не так як в Європі. URL: <https://www.industry4ukraine.net/bez-kategoriyi-uk/smart-speczializacziya-v-ukrayini-chomu-ne-tak-yak-v-yevropi/>